

Pavel ȘUȘARĂ

Ave Venetia

Abstract

Venice is not a city, not even a touristic destination, but a fissure in reality, a magic gate through which we become amnesic and then we go on the other world. In Venice there is the proof that everything was borne from the sea.

Keywords: Venice, art, painting, architecture.

Venetia nu este un oraș, nu este o destinație turistică, nu este nici măcar o structură administrativă, ci o fisură în realitate, este poarta magică prin care, în mintea noastră, se instalează amnezia și apoi, pe nesimțite, se alunecă pe tărâmul celalalt. La Venetia ai dovada concretă și irefutabilă că totul s-a născut din apă, ca viața s-a născut din apă, că pământul s-a născut din apă, că piatra s-a născut din apă și că timpul, atât în ceea ce privește secvențele sale istorice cât și dilatarea clipei în acel halucinant prezent continuu, pe care nu-l poți simți decât tot aici, se naște, incontinent, din aceeași apă, iar apa însăși își pierde calitățile ei fizice și structura chimică, transformându-se, chiar sub ochii noștri, într-un fluid dens, cu vâscozități organice, ca un lapte verzui, prin care lumina abia își croiește drum, în mod cert doar pentru a argumenta, prin jocurile ei fulgurante, că totul este viu, dinamic, pulsatil și fecund.

Apa Venetiei este oceanul amniotic însuși, din care Laguna se naște în fiecare clipă, încărcată de toate secrețiile, de toate sevele și de toate zoaiile ființei. Dar dincolo de această vitalitate primară, uneori, poate doar pentru inducerea în eroare a turiștilor naivi, Laguna capătă accente obosite, își exhibă o patină venerabilă, asemenea fardurilor care nu mai aderă la pielea brăzdată de ani, a unei frumuseți apuse care își mai salvează esența doar prin straturile succesive ale memoriei. Și această memorie cuprinde totul, într-o țesătură măreață, tainică și feerică. Arhitectura, scenografia urbană, muzica, teatrul, carnavalul, poezia, pictura, iubirile devastatoare și moartea, toate se îngheșuie, în mojarul venețian, pe o arie restrânsă, dar cu o densitate inimaginabilă. Cei care au scos Venetia din ea însăși, după ce, mai întâi, s-au contopit cu ea într-un enorm ceremonial mistico-erotic, au fost, dintotdeauna și de

pretutindeni, artiștii plastici, mai exact pictorii, care s-au dezbrăcat aici de priviri ca șarpele de piele, s-au eviscerat în San Marco, de-a lungul Canalului Grande, la Palatul Dogilor, la Ponte Rialto, pe Puntea Suspinelor, prin labirintul halucinant al străduțelor, în piațete, în gondole, în apa întunecată și grea. Gheorghe Petrașcu, Nicolae Darascu, Corneliu Baba, H.H. Catargi, dacă nu mai avem răbdare să punem la socoteală întreaga noastră școală interbelică, și până la contemporanii Ion Alin Gheorghiu, Ilie Boca, Vasile Mureșan Murivale, Mirela Trăistaru, anonimi, indescifrabili, nenăscuți încă, toți s-au aruncat în mirajul venețian, s-au lăsat seduși de erosul lui irezistibil și au plecat, adică au venit, fecundați de miracol. Venetia, prin pictorii care au căutat-o și căreia i s-au dedicat, a fost smulsă din ea însăși, cărată în lume și recompusă în infinite variante. Aceste Venetii, reverberate în cele patru zări, s-au oprit și la noi. Sunt Venetii senzuale și fremătătoare, austere și reci, sumbre și încețoșate, blânde și melancolice, luminoase, obosite și dramatice. Până la urmă, fiecare dintre noi are Venetia lui și asta pentru simplul motiv că Venetia este, dintotdeauna, a tuturor. Ea a înfrânt deopotrivă timpul și stihia mării, iar pe barbarul Atila și pe hunii lui, dar și orice fel de barbare, a știut să-i oprească la porțile apelor și să-i întoarcă din drum.